

Sygn. akt I Ns 241/18

POSTANOWIENIE

Dnia 28 marca 2019 r.

Sąd Rejonowy w Zambrowie I Wydział Cywilny

w składzie:

Przewodniczący SSR Tomasz Makaruk

Protokolant Jadwiga Styła

Po rozpoznaniu w dniu 21 marca 2019 r. w Zambrowie na posiedzeniu jawnym sprawy

z wniosku J. Z. (1)

z udziałem A. Z. (1)

o zniesienie współwłasności

postanawia:

I. ustalić, że przedmiotem zniesienia współwłasności J. Z. (1) i A. Z. (1) jest:

1) nieruchomości składająca się z działek oznaczonych numerami geodezyjnymi:

a) (...) o pow. 3,1350 ha, stanowiąca lasy i pastwiska trwałe, położona w obrębie N., gminie Z., dla której w wydziale Ksiąg Wieczystych Sądu Rejonowego w Zambrowie prowadzona jest kw (...),

b) (...) o pow. 1,8090 ha, stanowiąca lasy, położona w obrębie N., gminie Z., dla której w wydziale Ksiąg Wieczystych Sądu Rejonowego w Zambrowie prowadzona jest kw (...),

c) (...) o pow. 0,1427 ha, stanowiąca grunty orne, położona w obrębie S., gminie Z., dla której w wydziale Ksiąg Wieczystych Sądu Rejonowego w Zambrowie prowadzona jest kw (...),

d) (...) o pow. 0,3250 ha, stanowiąca grunty orne, położona w obrębie S., gminie Z., dla której w wydziale Ksiąg Wieczystych Sądu Rejonowego w Zambrowie prowadzona jest kw (...),

e) (...) o pow. 0,2230 ha, stanowiąca grunty orne, położona w obrębie S., gminie Z., dla której w wydziale Ksiąg Wieczystych Sądu Rejonowego w Zambrowie prowadzona jest kw (...),

f) (...) o pow. 0,4606 ha, stanowiąca grunty orne, położona w obrębie S., gminie Z., dla której w wydziale Ksiąg Wieczystych Sądu Rejonowego w Zambrowie prowadzona jest kw (...),

g) (...) o pow. 0,1658 ha, stanowiąca grunty orne, położona w obrębie S., gminie Z., dla której w wydziale Ksiąg Wieczystych Sądu Rejonowego w Zambrowie prowadzona jest kw (...),

h) (...) o pow. 0,3248 ha, stanowiąca grunty orne, położona w obrębie S., gminie Z., dla której w wydziale Ksiąg Wieczystych Sądu Rejonowego w Zambrowie prowadzona jest kw (...),

i) (...) o pow. 1,1234 ha, stanowiąca grunty orne, położona w obrębie S., gminie Z., dla której w wydziale Ksiąg Wieczystych Sądu Rejonowego w Zambrowie prowadzona jest kw (...),

j) (...) o pow. 1,6998 ha, stanowiąca grunty orne i łąki trwałe, położona w obrębie S., gminie Z., dla której w wydziale Ksiąg Wieczystych Sądu Rejonowego w Zambrowie prowadzona jest kw (...),

k) (...) o pow. 2,5642 ha, stanowiąca łąki i pastwiska trwałe, położona w obrębie S., gminie Z., dla której w wydziale Ksiąg Wieczystych Sądu Rejonowego w Zambrowie prowadzona jest kw (...),

l) (...) o pow. 0,3763 ha, stanowiąca pastwiska trwałe i grunty orne, położona w obrębie S., gminie Z., dla której w wydziale Ksiąg Wieczystych Sądu Rejonowego w Zambrowie prowadzona jest kw (...),

m) (...) o pow. 0,3122 ha, stanowiąca grunty rolne zabudowane i grunty orne, położona w obrębie S., gminie Z., dla której w wydziale Ksiąg Wieczystych Sądu Rejonowego w Zambrowie prowadzona jest kw (...),

n) (...) o pow. 0,0429 ha, stanowiąca grunty orne, położona w obrębie S., gminie Z., dla której w wydziale Ksiąg Wieczystych Sądu Rejonowego w Zambrowie prowadzona jest kw (...),

o) (...) o pow. 0,3986 ha, stanowiąca nieużytki i grunty orne, położona w obrębie S., gminie Z., dla której w wydziale Ksiąg Wieczystych Sądu Rejonowego w Zambrowie prowadzona jest kw (...),

2) ruchomość w postaci ciągnika marki (...) o numerze rejestracyjnym (...), numer nadwozia (...), numer silnika (...);

II. dokonać zniesienia współwłasności majątku szczegółowo opisanego w pkt I (pierwszym) postanowienia, w ten sposób, iż cały ten majątek przyznać na wyłączną własność wnioskodawcy J. Z. (1);

III. ustalić, iż uczestnik A. Z. (1) poniósł nakład na przedmiot współwłasności w wysokości 1.551 (jeden tysiąc pięćset pięćdziesiąt jeden) złotych;

IV. zasądzić tytułem spłaty od wnioskodawcy J. Z. (1) na rzecz uczestnika A. Z. (1) kwotę 286.917,88 (dwieście osiemdziesiąt sześć tysięcy dziewięćset siedemnaście i 88/100) złotych płatną w terminie 30 dni od dnia uprawomocnienia się postanowienia kończącego postępowanie w sprawie z ustawowymi odsetkami za opóźnienie w razie uchybienia temu terminowi płatności;

V. wartość przedmiotu sprawy ustalić na kwotę 572.285 (pięćset siedemdziesiąt dwa tysiące dwieście osiemdziesiąt pięć) złotych, a opłatę od wniosku na kwotę 1.000 (jeden tysiąc) złotych i uznać ją za uiszczoną w całości przez wnioskodawcę J. Z. (1);

VI. nakazać ściągnąć na rzecz Skarbu Państwa (Sąd Rejonowy w Zambrowie) tytułem nieuiszczonych kosztów sądowych od:

a) wnioskodawcy J. Z. (1) kwotę 1.778,79 (jeden tysiąc siedemset siedemdziesiąt osiem i 79/100) złotych,

b) uczestnika A. Z. (1) ze spłaty zasądzonej na jego rzecz od wnioskodawcy J. Z. (1) w punkcie IV niniejszego postanowienia kwotę 2.778,78 (dwa tysiące siedemset siedemdziesiąt osiem i 78/100) złotych;

VII. ustalić, iż w pozostałym zakresie strony ponoszą koszty postępowania związane ze swoim udziałem w sprawie.

Sygn. akt I Ns 241/18

UZASADNIENIE

J. Z. (1) wniósł o zniesienie współwłasności gospodarstwa rolnego o łącznej powierzchni 13,1033 ha, składającego się z działek oznaczonych numerami geodezyjnymi (...) położonych we wsi N. gmina Z. i numer (...), (...), (...), (...), (...), (...), (...), (...), (...), (...), (...) położonych we wsi S., poprzez przyznanie całego gospodarstwa na swoją rzecz ze spłatą na rzecz brata A. Z. (1). Uzasadniając wniosek wyjaśnił, iż na mocy umowy dożywocia zawartej w formie aktu notarialnego dnia 6 lipca 2000 r. K. Z. (1) i A. Z. (2) przenieśli w zamian za świadczenia z tytułu dożywocia

nieruchomości wraz z budynkami na rzecz synów A. Z. (1) i J. Z. (1) w udziałach po 1/2. Uczestnik około 2012 r. wyprowadził się z gospodarstwa i przeprowadził się do żony do K., gdzie prowadzą własne gospodarstwo rolne. Od śmierci rodziców (2015 i 2016 r.) gospodarstwo prowadzi wyłącznie wnioskodawca i zamierza to nadal czynić. Po uregulowaniu sytuacji prawnej chce rozwinąć na gospodarstwie produkcję zwierzęcą.

Uczestnik A. Z. (1) poparł wniosek co do zasady, z tym że wniósł o podział gospodarstwa w naturze, a dopiero w sytuacji gdyby biegły stwierdził niedopuszczalność podziału gospodarstwa, wniósł o przyznanie go na swoją rzecz ze spłatą na rzecz wnioskodawcy. Wyjaśnił, że nie wyprowadził się z gospodarstwa, bo w domu są jego dokumenty. Jednocześnie jednak przyznał, że w 2012 r. na żonę zostało przekazane gospodarstwo rolne położone w K. o powierzchni 16-17 hektarów, do którego dokupił jeszcze kilka hektarów i aktualnie prowadzi je wspólne z żoną, do której się przeprowadził. Do września 2017 r. przyjeżdżał na gospodarstwo belować razem z bratem siano i słomę, którą się dzielili. Uczestnik domagał się także rozliczenia opłaconych przez niego kosztów ubezpieczenia gospodarstwa w dniu 29.12.2017 r. w wysokości 507 zł i w dniu 18.01.2017 r.. Na ostatnim posiedzeniu jawnym uczestnik wniósł także o zniesienie współwłasności ciągnika (...) o numerze rejestracyjnym (...) o wartości 10.000 zł w ten sposób, aby przyznać go tej stronie postępowania, której zostanie przyznane gospodarstwo.

Wniosek o zniesienie współwłasności ciągnika poparł także wnioskodawca.

Sąd Rejonowy ustalił i zważył, co następuje:

Umową o dożywocie zawartą w formie aktu notarialnego dnia 6 lipca 2000 r. przed notariuszem M. G. Rep. (...) K. i A. małżonkowie Z. w zamian za świadczenia z tytułu dożywocia przenieśli na rzecz synów A. Z. (1) i J. Z. (1) w udziałach po 1/2 własność gospodarstwa rolnego aktualnie składającego się z działek oznaczonych numerami geodezyjnymi (...) położonych we wsi N. gmina Z. i numer (...), (...), (...), (...), (...), (...), (...), (...), (...), (...), (...), (...) położonych we wsi S.. Łączna powierzchnia tego gospodarstwa wynosi 13,1033 ha, w tym 8,3678 ha powierzchni stanowią użytki rolne, a jego wartość to 562.284,77 zł.

Pomimo formalnego przekazania gospodarstwa na synów, faktycznie początkowo jego prowadzeniem nadal zajmowali się K. i A. małżonkowie Z., zaś synowie pomagali im w tym.

W 2002 r. rodzinę założył J. Z. (1) i wyprowadził się do B.. Pomimo tego oraz wykonywania pracy zawodowej, na weekendy, a także 1-2 razy w tygodniu po południu przyjeżdżał do pracy w gospodarstwie.

Dwa lata później ożenił się A. Z. (1), który z żoną zamieszkał wraz z rodzicami. Ponieważ jednak jej relacje z teściową nie układały się najlepiej, po około dwóch latach wyprowadziła się ona do swojego domu rodzinnego do K.. A. Z. (1) jeździł do niej i dziecka w weekendy. W 2012 r. teściowie przekazali na żonę A. Z. (1) swoje gospodarstwo rolne o powierzchni ok. 16-17 ha. Wtedy też A. Z. (1) przeniósł się do żony i zaczął wspólnie z nią prowadzić gospodarstwo rolne. W kolejnych latach gospodarstwo to zostało powiększone o dalszych 6 hektarów: część zostało zakupionych wspólnie przez małżonków, a 2,6 ha zakupił indywidualnie A. Z. (1) za pieniądze, jakie uzyskał ze sprzedaży bratu J. działki rolnej o powierzchni ok. hektara w S. w 2014 r.. Od czasu przeprowadzki do K. A. Z. (1) skoncentrował swoją uwagę na tym gospodarstwie. Ponieważ oprócz jego prowadzenia, pracował on także zawodowo w firmie (...) w B., rzadko miał czas na pomoc w gospodarstwie w S. K., prowadzonym w tym czasie już głównie przez brata. W 2017 roku A. Z. (1) zrezygnował z pracy zawodowej i zajął się wyłącznie pracą na gospodarstwie rolnym w K.

Od 2012 r. gospodarstwo w S. K. i N. uprawiał J. Z. (2) i to on pobierał dopłaty do produkcji rolnej. A. Z. (3) w uzgodnieniu z bratem jedynie belował siano i słomę, za którą to pracę pobierał wynagrodzenie w belach.

Ojciec stron - K. Z. (2) zmarł w 2015 r., po 3 latach choroby, a matka - A. Z. (4) zmarła w 2016 r. po 6-7 latach choroby.

Po ich śmierci J. Z. (1) podjął decyzję o sprzedaży hodowanego bydła i skupieniu się na produkcji roślinnej. Posiada on podstawowe maszyny rolnicze: pługi, brony, siewnik. Prace polowe wykonuje przy pomocy ciągnika U. (...) o numerze

rejestracyjnym (...), stanowiącym współwłasność w udziałach po 1/2 jego i brata, na podstawie umowy darowizny zawartej w dniu 15 kwietnia 2002 r. pomiędzy nimi a ojcem K. Z. (1). Wartość tego ciągnika wynosi 10.000 zł.

J. Z. (2) oprócz prowadzenia gospodarstwa rolnego, nadal jest zatrudniony w firmie (...) w B. na stanowisku kierowcy. Pracuje w godzinach 7-15.

W dniu 18 stycznia 2017 r. A. Z. (1) zapłacił składkę za ubezpieczenie w 2017 r. gospodarstwa rolnego w S. K. i N. w wysokości 1.044 zł. Z kolei w dniu 29 grudnia 2017 r. zapłacił składkę za ubezpieczenie na kolejny rok w wysokości 507 zł.

Mając na uwadze specyfikę gospodarstwa objętego postępowaniem, a także jego małą wielkość, podział gospodarstwa byłby sprzeczny z zasadami prawidłowej gospodarki rolnej.

Brak jest interesu społeczno-gospodarczego, który przemawiałby za odmową przyznania gospodarstwa J. Z. (2), który od kilku lat je prowadzi.

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił w oparciu o: zeznania stron: wnioskodawcy J. Z. (1) (k. 277-277v w zw. z k. 62v-63, 275v), częściowo uczestnika A. Z. (1) (k.277v w zw. z k. 63-63v, 275v), zeznania świadka A. Z. (5) (k.64), opinie biegłych: z zakresu: leśnictwa T. O. (k.127-128) rolnictwa M. N. wraz z wyjaśnieniami (k.140-144, 246-247, 276-277), szacowania nieruchomości A. D. (k.165-216), a także na podstawie: wydruku księgi wieczystej (k.10-25, 59-61), kopii aktów notarialnych (k.26-30, 50-54, 55-58), wypisu z rejestru gruntów (k.31-34), map (k. 35-37), zaświadczeń (k.71, 72, 73, 74, 77), polis (k.75, 76), harmonogramu spłat (k.78-81), faktur (k.82-87), pokwitowania wpłaty (k.102), kopii protokołu granicznego (k.103-110), umów (k.111-115), powiadomienia (k.116), informacji (k.122), dokumentów znajdujących się na k. 89a, 272-273, akt KW (...) i (...) tut. Sądu.

Kwestie zniesienia współwłasności gospodarstwa rolnego regulują w zasadniczej mierze art. 213 i 214 kc. Zgodnie z pierwszym z powołanych przepisów „jeżeli zniesienie współwłasności gospodarstwa rolnego przez podział między współwłaścicieli byłoby sprzeczne z zasadami prawidłowej gospodarki rolnej, sąd przyzna to gospodarstwo temu współwłaścicielowi, na którego wyrażą zgodę wszyscy współwłaściciele (§ 1). Przyznanie przez sąd gospodarstwa rolnego w rozumieniu przepisów ustawy, o której mowa w art. 166 § 3, następuje z uwzględnieniem przepisów tej ustawy (§ 2)”. Z kolei jak stanowi art. 214 § 1 kc „w razie braku zgody wszystkich współwłaścicieli, sąd przyzna gospodarstwo rolne temu z nich, który je prowadzi lub stale w nim pracuje, chyba że interes społeczno-gospodarczy przemawia za wyborem innego współwłaściciela”.

Ponieważ powyższe regulacje dają pierwszeństwo zniesieniu współwłasności przez podział, a dopiero gdyby podział był sprzeczny z zasadami prawidłowej gospodarki rolnej należy dokonać wyboru osoby, której gospodarstwo zostanie przyznane, koniecznym było zasięgnięcie opinii biegłego z zakresu rolnictwa na okoliczność oceny dopuszczalności podziału gospodarstwa objętego wnioskiem.

W swojej opinii (k.140-144) biegły A. N. wskazał, iż gospodarstwo objęte wnioskiem to małe gospodarstwo, ponieważ ma 8,3678 ha użytków rolniczych, podczas gdy średnia w Polsce to 10,81 ha, a w województwie podlaskim 12,44 ha. Przedmiotowe gospodarstwo posiada 4,5 ha użytków rolniczych w warunkach województwa podlaskiego jakości dobrej gleby (54%), natomiast gleby słabe i bardzo słabe stanowią 3,8 ha (46%). Trwałe użytki rolne to 3,7 ha (44%), a grunty orne 4,7 ha (56%). W gospodarstwie tym prowadzi się produkcję roślinną. Gospodarstwo jest wyposażone w infrastrukturę do produkcji rolnej, posiada podstawowy park maszynowy. Mając to na uwadze, a przede wszystkim wielkość gospodarstwa, w ocenie biegłego, podział gospodarstwa objętego wnioskiem byłby sprzeczny z zasadami prawidłowej gospodarki rolnej. W ocenie Sądu to stanowisko biegłego zasługuje na podzielenie w całej rozciągłości. Oczywistym jest bowiem, iż zmniejszenie powierzchni tego i tak małego gospodarstwa czyniłoby niemożliwym prowadzenie dochodowej działalności. Opinię w tym zakresie podzieliły także strony, które były reprezentowane przez fachowych pełnomocników – żadna ze stron nie kwestionowała w tej części opinii biegłego z zakresu rolnictwa.

Ponieważ strony nie były zgodne, co do tego, komu gospodarstwo ma być przyznane, zastosowanie w sprawie mieć będzie powołany powyżej art. 214 § 1 kc. Przez prowadzenie gospodarstwa rolnego w znaczeniu tej regulacji należy rozumieć kierowanie (zarządzanie) nim (podejmowanie decyzji produkcyjnych i innych związanych z gospodarstwem). Prowadzenie gospodarstwa rolnego połączone jest z reguły z zamieszkiwaniem w tym gospodarstwie i osobistą w nim pracą, jednak nie są to elementy konieczne dla przyjęcia, że dany współwłaściciel prowadzi gospodarstwo. Współwłaściciel może mieszkać w innym miejscu, może nawet prowadzić gospodarstwo za pośrednictwem innych osób, którym wydaje dyspozycje związane ze zwykłym zarządzeniem (tak komentarz do art. 214 KC red. Osajda 2019, wyd. 21/P. Książak; Legalis).

W świetle wiarygodnych, w ocenie Sądu, zeznań wnioskodawcy J. Z. (1), potwierdzonych wiarygodnymi zeznaniami świadka A. Z. (5), nie budzi zdaniem Sądu żadnych wątpliwości, iż to wnioskodawca od 2012 r. prowadzi gospodarstwo objęte wnioskiem. Za taką oceną przemawia fakt pobierania przez niego dopłat do produkcji rolnej (co wymagało uprawiania ziemi), a także zasady wiedzy i doświadczenia życiowego, które wskazują, iż skoro uczestnik wyprowadził się z domu rodzinnego i przeniósł się do żony celem wspólnego prowadzenia należącego do niej gospodarstwa o powierzchni 16-17 ha, które następnie powiększył o kolejne 6-7 hektarów, a także pracował po 8 godzin dziennie zawodowo, to nie był w stanie prowadzić kolejnego gospodarstwa oddalonego o 20 kilometrów od swojego miejsca zamieszkania. Na fakt prowadzenia gospodarstwa przez wnioskodawcę wskazują także zeznania samego uczestnika, który przyznał, iż to brat podjął decyzję o likwidacji hodowli bydła. Wykonywanie przez uczestnika prac polegających na belowaniu słomy lub siana wiązało się z otrzymaniem przez niego wynagrodzenia w postaci części bel, ale odbywało się to za zgodą J. Z. (1). Kiedy takiej zgody nie było, prace te wykonywały inne osoby wynajęte przez wnioskodawcę.

Analizowany przepis nakazuje przyznać gospodarstwo rolne temu ze współwłaścicieli, który je prowadzi, chyba że interes społeczno-gospodarczy przemawia za wyborem innego współwłaściciela. „Interes społeczno-gospodarczy należy w tym kontekście odnieść do obiektywnych czynników warunkujących produktywność gospodarstwa rolnego. W zakresie interesu społeczno-gospodarczego nie mieści się natomiast interes ściśle osobisty jednego ze współwłaścicieli ani tym bardziej interes majątkowy. Okoliczności osobiste czy majątkowe po stronie współwłaścicieli mogą przesądzić o odstąpieniu od kryterium z art. 214 § 1 KC jedynie wtedy, gdy mają taki charakter, że wpływają na racjonalność prowadzenia gospodarstwa (interes gospodarczy) lub stosunki społeczne (interes społeczny). Przykładem może być sytuacja, gdy współwłaściciel, który gospodarstwo prowadzi, robi to uporczywie w sposób sprzeczny z zasadami prawidłowej gospodarki” (tak Komentarz do art. 214 KC red. Osajda 2019, wyd. 21/P. Książak; Legalis).

W ocenie Sądu uczestnik reprezentowany przez fachowego pełnomocnika nie wykazał, aby interes społeczno-gospodarczy przemawiał za przyznaniem mu przedmiotowego gospodarstwa. Przede wszystkim wskazać należy, jak podkreślił to w swojej opinii biegły z zakresu rolnictwa, że zarówno wnioskodawca, jak i uczestnik posiadają kwalifikacje do indywidualnego prowadzenia gospodarstwa rolnego, a wnioskodawca posiada wiedzę na temat prowadzenia gospodarstwa rolnego. Jego wykształcenie rolnicze potwierdzone jest świadectwem ukończenia Technikum Rolniczego – tytuł technik rolnik o specjalności uprawa roślin i hodowla zwierząt (k.89a). Nie zostały przedstawione żadne dowody, z których wynikałoby, iż wnioskodawca prowadzi gospodarstwo w sposób sprzeczny z zasadami prawidłowej gospodarki rolnej. Podnoszona przez biegłego okoliczność, iż przyznanie gospodarstwa uczestnikowi spowoduje, iż nie będzie on musiał wyszukiwać dzierżaw użytków rolnych, stanowi interes majątkowy uczestnika, a nie interes społeczno-gospodarczy. Nie stanowi interesu społeczno-gospodarczego ani okoliczność, że uczestnik dysponuje nawozami organicznymi, a wnioskodawca będzie musiał je kupować, ani też fakt, że będzie on mógł uzyskać więcej programów pomocowych, jako ubezpieczony w KRUS-ie, czy też wreszcie posiadanie przez uczestnika lepszego parku maszynowego – wedle opinii biegłego w gospodarstwie jest podstawowy park maszynowy, a konieczność dojazdu maszynami 20 kilometrów też będzie czasochłonna i będzie pociągała za sobą dodatkowe koszty. W ocenie Sądu to właśnie interes społeczno-gospodarczy przemawia za przyznaniem gospodarstwa wnioskodawcy. Przede wszystkim wskazać należy, iż już w 2014 r. uczestnik wyżył się jednej z działek położonych w S. K., po to, aby kupić ziemię w pobliżu prowadzonego przez siebie gospodarstwa, co zdaje się wskazywać, iż odległość 20 kilometrów stanowiła dla niego znaczny problem. Uzasadnia to przypuszczenie, że po otrzymaniu gospodarstwa dokonałby on

sprzedaży przynajmniej jego części. Stanowisko to jest tym bardziej uzasadnione, że z jednej strony nie sposób jest znaleźć ekonomiczne uzasadnienie dla utrzymywania przez uczestnika drugiego siedliska, a z drugiej strony trzeba mieć na uwadze wysokość kredytu (150.000 zł), jaki ma do spłacenia A. Z. (1). Przy dokonywanej ocenie nie można też zapominać o tym, że uczestnik aby dać radę właściwie zająć się swoim gospodarstwem był zmuszony zrezygnować w 2017 r. z pracy zawodowej, a więc nie ma pewności, że będzie w stanie w odpowiedni sposób zająć się kolejnymi 13 hektarami. Wszystkie powyższe okoliczności jednoznacznie wskazują, że przyznanie gospodarstwa uczestnikowi mogłoby doprowadzić do jego likwidacji, co byłoby sprzeczne z interesem społeczno-gospodarczym.

Na okoliczność ustalenia wartości gospodarstwa rolnego objętego wnioskiem w niniejszej sprawie Sąd dopuścił dowód z opinii biegłego z zakresu szacowania nieruchomości A. D.. Opinia ta została poprzedzona opinią biegłego z zakresu leśnictwa T. O., który sporządził opis taksacyjny działek leśnych o numerach geodezyjnych (...) w N.. Wartość gospodarstwa biegły D. ustalił na kwotę 562.284,77 zł. W ocenie Sądu powyższe opinie biegłych z zakresu leśnictwa i szacowania nieruchomości zasługują na podzielenie w całości, jako oparte na fachowej wiedzy i doświadczeniu biegłych. Również żadna ze stron reprezentowanych przez fachowych pełnomocników nie zgłaszała zarzutów do opinii.

Strony zgodnie wносиły także o zniesienie współwłasności ciągnika, którego wartość określiły na 10.000 zł i wniosły o przyznanie go tej stronie, która otrzyma gospodarstwo rolne.

W związku z przyznaniem wszystkich składników majątku stanowiących współwłasność stron, a objętych postępowaniem w niniejszej sprawie, uczestnikowi przysługuje połowa wartość majątku przyznanego wnioskodawcy (562.284,77 zł + 10.000 zł = 572.284,77 zł; 572.284,77 zł: 2 = 286.142,39 zł).

Fachowy pełnomocnik uczestnika zgłosił także żądanie rozliczenia kwot zapłaconych przez uczestnika tytułem ubezpieczenia gospodarstwa w dniach 29.12.2017 r. i 18.01.2017 r. (k.70). Zgodnie z art. 618 § 1 kpc w postępowaniu o zniesienie współwłasności sąd rozstrzyga także spory o prawo żądania zniesienia współwłasności i o prawo własności, jak również wzajemne roszczenia współwłaścicieli z tytułu posiadania rzeczy. Poniesienie tych wydatków przez uczestnika nie było kwestionowane i znajduje ono oparcie w złożonych dowodach opłacenia polisy. Ponieważ pełnomocnik uczestnika zgłosiła do rozliczenia dwa dowody wpłat z konkretnych dni, do rozliczenia jest kwota 1.551 zł (507 zł + 1.044 zł). Z tego tytułu spłata należna uczestnikowi podlega zwiększeniu o 775,50 zł (1.551 zł : 2). Zatem razem spłata wynosi 286.917,88 zł. Zgodnie z oświadczeniem wnioskodawcy (k.276) termin spłaty został ustalony na 30 dni od dnia uprawomocnienia się postanowienia kończącego postępowanie w sprawie.

Kosztami sądowymi strony zostały obciążone w częściach równych, zaś o pozostałych kosztach orzeczono na podstawie art. 520 § 1 kpc.